

Warszawa, 6 grudnia 2018 roku

Państwo
Przewodniczący i Członkowie
Lokalnych Komisji Etycznych
ds. Doświadczeń na Zwierzętach

Państwo **Wnioskodawcy**

Szanowni Państwo,

w ostatnim czasie Krajowa Komisja Etyczna do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach (KKE) ustaliła, że ma miejsce pewna praktyka składania tożsamyh treściowo wniosków jednocześnie (lub następująco po sobie) do kilku lokalnych komisji etycznych ds. doświadczeń na zwierzętach (lke).

Znane są przypadki podejmowania współpracy między użytkownikami w celu złożenia wniosku do lke uchodzącej za oceniającą wnioski w sposób łagodniejszy, składania tożsamyh wniosków do kilku lke i realizacji tego projektu, na który szybciej udało się uzyskać zgodę etc. KKE ma również obawy, że do lke składane są także wnioski dotyczące takich projektów, które uprzednio nie uzyskały akceptacji innej lke, tj. wydano już uchwałę o odmowie wyrażenia zgody na przeprowadzenie danego doświadczenia.

KKE pragnie wskazać, że praktykę tę ocenia jako jednoznacznie etycznie naganną, niezależnie od pobudek wnioskodawców. Należy bowiem podkreślić, że postępowanie takie prowadzić może do wprowadzania w błąd lke jako organów administracji, a nawet pewnego manipulowania nimi. Składanie wniosków dotyczących identycznych projektów badawczyh do kilku lke może doprowadzić nie tylko do wydania kilku różnych rozstrzygnięć (*nota bene* nawet sobie zaprzeczających). Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że takie postępowanie może spowodować także wydanie dwóch (lub więcej) tzw. uchwał pozytywnych na wykonanie takiego samego projektu badawczego przez dwie różne jednostki (lub więcej). Sytuacja taka niewątpliwie pozostawałaby w sprzeczności z podstawową dla polskiego i europejskiego systemu prawnej ochrony zwierząt doświadczalnych zasadą 3R, a w szczególności zasadą ograniczenia, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 roku *o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych* (tj. Dz. U.

KRAJOWA KOMISJA ETYCZNA DO SPRAW DOŚWIADCZEŃ NA ZWIERZĘTACH
Przewodnicząca Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Kompanowska-Jezierska

2018, poz. 1207 ze zm.; dalej: „ustawa”), zgodnie z którą liczba wykorzystywanych w doświadczeniu zwierząt powinna zostać ograniczona do poziomu niezbędnego do osiągnięcia celów określonych w art. 3 ustawy.

W związku z powyższym KKE podaje do Państwa wiadomości, że ocenia ww. postępowanie jako naganną praktykę akademicką. Ponadto zwracamy również uwagę, że tego rodzaju praktyki mogą w istocie powodować określone konsekwencje prawne. W zależności od okoliczności konkretnej sprawy należałoby rozważyć różne możliwości postępowania, takie jak cofnięcie zgody na przeprowadzenie doświadczenia na podstawie w art. 36 ust. 1 pkt 2 ustawy, ale również zastosowanie instytucji prawnych przewidzianych przez przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku *Kodeks postępowania administracyjnego* (t.j. - Dz.U. 2018, poz. 2096 ze zm.; dalej: „KPA”), takie jak wznowienie postępowania, o którym mowa w art. 145 KPA czy stwierdzenie nieważności decyzji, o którym mowa w art. 156 i n. KPA. Wyjaśniamy, że w efekcie postępowania te mogą prowadzić do utraty udzielonej zgody na przeprowadzenie doświadczenia.

Jednocześnie informujemy, że w celu zapobiegania negatywnym skutkom składania tożsamyh w treści, lecz formalnie różnych (ponieważ złożonych przez innych użytkowników) wniosków do kilku lke, KKE zdecydowała o wprowadzeniu do formularza wniosku o wyrażenie zgody na przeprowadzenie doświadczenia nowego oświadczenia o uprzednim złożeniu lub nie podobnego wniosku do lke. Mamy nadzieję, że adnotacja ta umożliwi wymianę informacji pomiędzy lke o procedowaniu przystających wniosków, oraz zapobiegnie ewentualnemu wydaniu zgód niezgodnych z zasadami obowiązującego systemu ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych. Nowe formularze zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2019 roku, a zostaną opublikowane jeszcze w grudniu br.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCA
Krajowej Komisji Etycznej
do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach

Prof. dr hab. n. med. ELŻBIETA KOMPANOWSKA-JEZIERSKA